

СТАВОВИ

кривичног одељења Врховног касационог суда око спорних правних питања у вези којих није постигнута сагласност представника апелационих судова (Нови Сад - 30.03.2018. године, Београд – 28.06.2018. године, Ниш – 28.09.2018. године и Крагујевац – 06.12.2018. године)

Нови Сад - 30.03.2018. године

1. Да ли смрт фетуса од бремените жене који је достигао толики степен развоја да је способан за ванматерични живот, а која је наступила услед кривичног дела несавесно пружање лекарске помоћи из члана 251. КЗ, представља смрту последицу у смислу кривичног дела тешко дело против здравља људи из члана 259. став 2. и става 4. КЗ?

Смрт фетуса од бремените жене који је достигао толики степен развоја да је способан за ванматерични живот а која је наступила услед извршења кривичног дела несавесно пружање лекарске помоћи из члана 250. КЗ не представља последицу у виду наступања смрти једног или више лица као обележја кривичног дела тешко дело против здравља људи из члана 259. став 2. и став 4. КЗ.

2. Да ли је након доношења решења којим је од стране другостепеног суда на основу одредбе члана 458. став 4. ЗКП продужен притвор према окривљеном до даље одлуке првостепеног суда, првостепени суд је у обавези да одмах по пријему списка предмета од другостепеног суда поновно испитује да ли још постоје разлози за притвор и да донесе ново решење о продужењу притвора или пак о укидању притвора или ће првостепени суд у складу са одредбом члана 462. став 5. ЗКП по истеку 60 дана од дана доношења решење другостепеног суда испитати да ли још постоје разлози за притвор?

Након доношења решења којим је од стране другостепеног суда на основу одредбе члана 458. став 4. ЗКП продужен притвор према окривљеном до даље одлуке првостепеног суда, првостепени суд није у обавези да одмах по пријему списка предмета од другостепеног суда поново испитује да ли још постоје разлози за притвор и донесе ново решење о продужењу или укидању притвора, већ ће у складу са одредбом члана 462. став 5. ЗКП у вези са чланом 216. став 3. ЗКП по истеку 60 дана од дана доношења решења другостепеног суда испитати да ли још постоје разлози за притвор.

3. Ко је надлежан да донесе решење о одузимању предмета на основу члана 535. ЗКП у ситуацији када кривични поступак није покренут, Кв-веће или судија за претходни поступак?

За доношење решења о одузимању предмета на основу члана 535. ЗКП и у другим случајевима, у ситуацији када кривични поступак није покренут, надлежан судија за претходни поступак надлежног суда.

4. Да ли приватни тужилац може писаним поднеском да одустане од приватне тужбе и од кривичног гоњења против окривљеног након изјављене жалбе против првостепене пресуде, ако се након изјављене жалбе измирио са окривљеним и са истим постигао писани споразум о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву који је приложио уз поднесак о одустанку од кривичног гоњења и да ли приватни тужилац може да одустане од приватне тужбе и од кривичног гоњења на седници већа пред другостепеним судом ако приватни тужилац и окривљени на седници већа сагласно изјаве да су се у међувремену измирили и да су постигли споразум о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву?

У описаној процесној ситуацији имајући у виду одредбу члана 450. став 5. ЗКП стоји могућност да се једино отвори претрес пред другостепеним судом на којем би се приватном тужиоцу омогућило да у складу са цитираном одредбом одустане од приватне тужбе, а што је иначе и захтевано у поднеску, с обзиром да једино у овом случају стоји могућност да овлашћени тужилац, ако је окривљени сагласан са тим, у целини или делимично одустане од оптужбе.

Београд - 28.06.2018. године

1. Да ли адвокату припада награда за састављање поднеска (трошковника) којим се захтева накнада трошкова кривичног поступка ?

Браниоцу окривљеног, у ситуацијама када након доношења ослобађајуће или одбијајуће пресуде као и у случају обуставе кривичног поступка у правоснажним одлукама није у потпуности одлучено о трошковима кривичног поступка, припада награда за састављање поднеска, без обзира како је он назван (захтев, трошковник и др.) којим тражи поступање суда ради остваривања права

на накнаду трошкова кривичног поступка који припадају окривљеном.

2. Да ли у чињеничном опису за кривично дело превара када је оштећени правно лице мора бити наведено име физичког лица које се доводи у заблуду или одржава у заблуди или је довољан навод да се у заблуду доводи или у заблуди одржава овлашћено лице установе, банке и томе слично?

У чињеничном опису кривичног дела превара пожељно би било да овлашћено лице које се доводи у заблуду или одржава у заблуди буде одређено личним подацима, међутим, уколико то није учињено, онда то лице треба бити што ближе „одредиво“ према својој функцији или пословима које обавља у оштећеном предузећу, како би на основу тога кроз образложење одлуке могло бити идентификовано.

3. Да ли је другостепени суд у обавези приликом укидања првостепене пресуде и враћања предмета на поновно суђење (члан 458. ЗКП) ако се према окривљеном примењује мера забране напуштања стана из члана 208. ЗКП, да испита да ли још постоје разлози за примену мере и да доноси решење о продужењу или укидању мере?

Другостепени суд је у обавези приликом укидања првостепене пресуде и враћања предмета на поновно суђење (члан 458. ЗКП) да испита, ако се према окривљеном примењује мера забране напуштања стана из члана 208. ЗКП, да ли још постоје разлози за примену мере и да донесе решење о продужењу или укидању мере.

Ниш - 28.09.2018. године

1. Да ли се против осуђујуће пресуде којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела које се гони по службеној дужности, дозвољена жалба супруге окривљеног у корист окривљеног када супруга у поступку има својство оштећеног?

Против осуђујуће пресуде којом је окривљени оглашен кривим због кривичног дела које се гони по службеној дужности, није дозвољена жалба супружника окривљеног у корист окривљеног, када супружник у поступку има својство оштећеног.

2. У процесној ситуацији када у предмету има већи број оптужених и већи број њихових бранилаца, а објављивању пресуде присуствује само један бранилац који тражи продужење рока за жалбу, који суд (председник већа) уважава и продужава рок за жалбу, без навођења да се исти односи само на тог браниоца, да ли одређени рок од стране суда (председника већа) важи само у односу на тог браниоца или важи на све учеснике у поступку?

У процесној ситуацији, када у предмету има већи број оптужених и већи број њихових бранилаца, а објављивању пресуде присуствује само један бранилац који тражи продужење рока за жалбу, који суд (председник већа) уважава и продужава рок за жалбу, без навођења да се исти односи само на тог браниоца, одређени рок од стране суда (председника већа) важи за све учеснике у поступку.

3. Да ли се осуђујућа пресуда у кривичном поступку може заснивати искључиво или у одлучујућој мери на исказу саокривљеног из предистражног поступка, саслушаног у смислу члана 289. став 4. ЗКП, којим он терети окривљеног у погледу радње извршења кривичног дела у ситуацији када:

а) саокривљени у поступку истраге и на главном претресу користи право да не износи одбрану и одбије да одговори на питање суда и одбране окривљеног (брани се ћутањем),

б) саокривљени у поступку истраге и на главном претресу измени одбрану и не терети окривљеног?

Исказ саокривљеног из предистражног поступка дат у смислу одредбе члана 289. став 4. ЗКП, у датим процесним ситуацијама са аспекта законитости, није недозвољен доказ сходно одредби члана 397. став 6. ЗКП, с тим да у сваком конкретном случају треба посебно ценити његову доказну вредност у односу на остале изведене доказе, а посебно да на тај начин не би била злоупотребљена наведена процесна решења и повредило право окривљеног на одбрану.

Крагујевац - 06.12.2018. године

1. Да ли је наступање застарелости кривичног гоњења према законодавству стране државе (државе молибе) сметња за пружање правне помоћи у смислу кривичног гоњења држављана Републике Србије у кривичном поступку који се након преузимања кривичног гоњења води пред судом Републике Србије због кривичног дела које извршено у иностраној држави?

Уколико између држава уговорница не постоји Уговор о пружању међународне правне помоћи и уколико ово питање није регулисано тим уговором, наступање застарелости кривичног гоњења према законодавству државе молиље представља сметњу за пружање међународне правне помоћи Републике Србије у кривичном поступку који се након преузимања кривичног гоњења води пред судом Републике Србије, а због кривичног дела које је наш држављанин учинио у иностраној држави.

2. Да ли суд може меру безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним из чл. 89а КЗ да изрекне уз казну затвора имајући у виду измену законског текста из 2012. године („Сл.гласник РС“ 121/12) којом је прописано у ставу 2.овог члана „да се време проведено у затвору“ не урачунава у време трајања ове мере?

Меру безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним из чл.89а КЗ суд може да изрекне и уз казну затвора.

3. Ако је тужилаштво поднело оптужни предлог, а у току поступка се испостави да се ради о кривичном делу за које је неопходно подићи оптужницу, да ли окривљени или бранилац имају право на подношење одговора на оптужницу и поступак потврђивања оптужнице?

Право окривљеног и његовог браниоца на подношење одговора на оптужницу и на поступак потврђивања оптужнице зависи од фазе поступка у којој је дошло до наведене ситуације, па уколико се ради о фази поступка од подношења оптужног акта до почетка главног претреса и изношења одбране окривљеног, онда окривљени има право на подношење одговора и на испитивање оптужнице, а уколико се ради о фази поступка након почетка главног претреса и изнете одбране окривљеног онда окривљени нема поменута права.

4. Да ли окривљени коме је оптужницом (којом је обухваћено више окривљених) стављено на терет кривично дело из скраћеног поступка, као и његов изабрани бранилац, имају право на одговор на оптужницу?

Окривљени коме је оптужницом, којом је обухваћено више окривљених за кривична дела из редовног поступка, стављено на терет кривично дело из скраћеног поступка, као и његов изабрани бранилац, имају право на одговор на оптужницу пошто се води јединствени поступак према правилима редовног поступка.

5. Како другостепени суд да поступи са жалбом браниоца оптуженог или јавног тужиоца на осуђујућу пресуду првостепеног суда, где се у жалби наводе жалбени основи по којима се пресуда повија, а у образложењу жалбе се наводи да бранилац и јавни тужилац у свему остају при образложењу које је дао у жалби која је изјављена на претходну пресуду у истом предмету, која је раније укинута од стране другостепеног суда?

У датој процесној ситуацији као образложење жалбе неће се прихватити образложење дато у жалби на претходну пресуду која је укинута и сматраће се да је жалба без образложења.